

PLAN

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

PRZEDSZKOŁA SAMORZĄDOWEGO W BIRCZY

ROK SZKOLNY 2023/24

*"Myśleć to co prawdziwe,
czuć to co piękne
i kochać to co dobre
w celu rozumnego życia"*

Platon

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2016r. poz. 1611);
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dn. 14 lutego 2017 r. poz. 356);
- Ustawa z dn. 26 stycznia 1989r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 97 poz.674 z późn. zm.);
- Konwencja o prawach dziecka.

„Wychowanie to proces, który odnosi się do wspierania dziecka w rozwoju, ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży”

Podstawowym celem wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującą podstawą programową jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturalnym i przyrodniczym. Kształtowana jest u dzieci wrażliwość na piękno. Chodzi o wymiar estetyczny, w którym może ono wyrażać siebie za pomocą mowy, ruchu, ubioru, muzyki, tańca, śpiewu, teatru czy sztuk plastycznych.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej, tj. dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, a także kieruje procesami wychowawczymi pracowników. Ponadto integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, tworzy wspólny front oddziaływań dydaktycznych i kieruje je na właściwe tory.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest obecnie profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków. Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Program wychowawczo-profilaktyczny Przedszkola Samorządowego w Birczy odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzymy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

CELE PROGRAMU

Główne cele programu to:

- wspomaganie rozwoju dziecka poprzez świadome podejmowania zorganizowanych działań edukacyjnych, przyczyniających się do aktywnego nabywania doświadczeń;
- pozwalanie dziecku na rozwój, zgodnie z jego indywidualnym tempem rozwoju, upodobaniami, zakresem potrzeb;
- wyzwalamie w dziecku postawy twórczej, zdolnej do postrzegania, interpretowania i przekształcania otaczającej rzeczywistości;
- zapoznanie dzieci z regułami życia w grupie, wdrażanie do samodzielności i umiejętności współżycia i współdziałania z innymi;
- zapoznanie dzieci z prawami i obowiązkami, światem wartości moralnych oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów;
- wprowadzanie dziecka w świat wartości uniwersalnych: dobro, prawda, miłość, piękno, patriotyzm;

- kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty – małej i wielkiej ojczyzny oraz tożsamości narodowej i regionalnej.

ZADANIA GŁÓWNE PROGRAMU

1. BĄDŹ KULTURALNY I KOLEŻEŃSKI.
2. KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE.
3. BDAJ O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE.
4. POZNAJ SWOJE TRADYCJE RODZINNE, REGIONALNE I NARODOWE.

1. BĄDŹ KULTURALNY I KOLEŻEŃSKI.

- używanie form grzecznościowych „proszę”, „przepraszam”, „dziękuję”,
- kształtowanie podstawowych powinności moralnych, np. życzliwości, tolerancji, uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności,
- rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła,
- okazywanie szacunku dorosłym i rówieśnikom,
- kulturalne zachowanie się w trakcie powitań i pożegnań,
- słuchanie kiedy inni mówią-dzielenie się wrażeniami kiedy inni słuchają
- utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych,
- przyzwyczajanie do przestrzegania zasad dotyczących utrzymywania porządku w przedszkolu i jego najbliższym otoczeniu,
- wdrażanie do zgodnej zabawy z kolegami- nie wyrządzanie nikomu krzywdy,
- umiejętność dzielenia się z innymi,
- okazywanie pomocy dzieciom słabszym, młodszym i mniej sprawnym,
- kształtowanie życzliwego i otwartego stosunku do przyrody.

2. KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE.

- pomoc dziecku w budowaniu pozytywnego obrazu własnego „JA”,
- uczenie dzieci rozwiązywania sytuacji trudnych na zasadzie kompromisu i uwzględniania potrzeb innych,
- umiejętność porozumiewania się umiarkowanym głosem,
- przestrzeganie określonych norm i reguł życia w grupie,
- właściwe zachowanie się dzieci stosunku do innych(nie stosuj obraźliwych słów),
- rozumienie konsekwencji kłamstwa dla siebie i innych,
- umiejętność właściwego przyjmowania pochwał i krytyki,
- umiejętność wyrażania swoich uczuć w sposób zrozumiały dla innych,
- poznawanie wzorców właściwego zachowania (postawa nauczyciela, postacie z literatury).

3. BDAJ O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE.

- zaznajomienie dzieci z zasadami warunkującymi bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu, na spacerach i wycieczkach (np. zasady ruchu drogowego),
- umiejętność unikania zagrożeń i radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- znajomość profilaktyki prozdrowotnej,
- systematyczne mobilizowanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych,
- rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u lekarza pediatry i stomatologa,
- uświadomienie złożoności otaczającego świata i czyhających zagrożeń.

4. POZNAJ SVOJE TRADYCJE RODZINNE, REGIONALNE I NARODOWE.

- wzbogacanie wiedzy poprzez przekazywanie ciekawostek i interesujących historii, legend związanych z tradycjami rodzinnymi i regionalnymi,
- wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach przedszkolnych i środowiskowych,
- poznawanie pracy zawodowej rodziców i dziadków oraz zawodów ważnych dla środowisk: strażak, policjant, lekarz, nauczyciel,
- poznanie i kultywowanie tradycji i zwyczajów związanych z obchodami świąt narodowych i uroczystości rodzinnych,
- uświadomienie dzieciom ich przynależności narodowej- jesteśmy Polakami, dbamy o poprawność językową, rozumiemy znaczenie słowa ojczyzna,
- zapoznanie dzieci z barwami narodowymi, godłem, hymnem i mapą Polski.

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES TEMATYCZNY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH.

1. BĄDŹ KULTURALNY I KOLEŻEŃSKI.

- dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania; w tym: utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych oraz w trakcie ważnych uroczystości bądź przedsięwzięć kulturalnych;
- wykształcenie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;
- uwrażliwienie na potrzeby innych, m.in. osób starszych, rodziców, młodszych kolegów;
- wdrażanie dzieci do zgodnej i bezpiecznej zabawy z kolegami;
- uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu; kształcenie do poszanowania wartości życia w zgodzie z naturą;
- kształtowanie poczucia estetyki, dbanie o wygląd sali, o swój wygląd i wizerunek,
- rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole;
- zaznajomienie dzieci z podstawowymi zasadami „savoir-vivre’u”.

2. KONTROLUJ SVOJE ZACHOWANIE.

- rozwijanie umiejętności zrozumiałego wyrażania swoich emocji oraz rozumienia emocji wyrażanych przez inne osoby;
- przeprowadzenie zajęć omawiających tematykę praw dziecka;
- kształtowanie umiejętności pomocy potrzebującym oraz wrażliwości na cudzą krzywdę;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez szukanie rozwiązań w postaci kompromisu;
- integrowanie dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, a także udział w uroczystościach przedszkolnych.
- poznanie wartości moralnych, rozróżnianie kłamstwa, fantazji w sytuacjach codziennych i utworach literackich
- odpowiedzialność za swoje zachowanie i umiejętność przyznania się do błędu.

3. BDAJ O SVOJE BEZPIECZEŃSTOW I ZDROWIE.

- zapoznanie dzieci z dziecięcym kodeksem dobrych zachowań;
- zapewnienie bezpieczeństwa dzieci podczas zajęć, zabaw;
- uwrażliwienie dzieci na zagrożenia, które mogą im towarzyszyć w drodze do przedszkola i domu;
- systematyczne uwrażliwienie dzieci na sytuacje stwarzające zagrożenie oraz budowanie wiedzy na temat ich konsekwencji;
- pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń pochodzących ze świata zwierząt, ludzi i internetu;
- uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
- uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji.
- kształtowanie właściwych umiejętności, przyzwyczajęń i nawyków prozdrowotnych;
- popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu zarówno wśród dzieci jak i wśród rodziców;
- uświadomienie konieczności zachowania ergonomii i higieny pracy (np. w postaci dbania o ciszę);
- pogłębienie wiedzy dzieci na temat przyczyn i skutków nieprawidłowego odżywiania;
- kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą;
- pogłębianie wiedzy dzieci na temat profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą;
- poszerzanie wiedzy dzieci z zakresu zdrowego stylu żywienia

4. POZNAJ SVOJE TRADYCJE RODZINNE, REGIONALNE I NARODOWE.

- tworzenie więzi uczuciowej z rodziną, poznanie swoich danych osobowych, adresu, poznanie bliższych i dalszych członków rodziny, okazywanie uczucia miłości i szacunku w stosunku do członków rodziny
- poznanie swojej miejscowości, ważniejszych miejsc, zabytków, folkloru podkarpacia, strojów ludowych, tańców regionalnych,
- rozwijanie poczucia przynależności przedszkolnej, szkolnej, regionalnej, narodowej, zainteresowanie Unią Europejską, poznanie hymnu, godła, flagi państwowej
- okazywanie szacunku dla symboli narodowych, historii, kultury i tradycji.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

1. METODY PRACY

- Podające (opowiadania, wiersze, piosenki, pogadanki, historyjki obrazkowe, baśnie i bajki o charakterze relaksacyjnym, psychoedukacyjnym i psychoterapeutycznym);
- Aktywizujące (inscenizacje, „burza mózgów”, gry dydaktyczne, drama);
- Ekspozujące i pogładowe (spacery, wycieczki, pokazy, filmy, teatrzyki, zabawy parateatralne, pantomima, wystawy prac plastycznych, ilustracje, prezentacje multimedialne);
- Praktyczne (metoda projektów badawczych, zabawy ruchowe, zabawy dydaktyczne, doświadczenia i eksperymenty)

2. FORMY PRACY

- praca indywidualna z dzieckiem (w trakcie zajęć edukacyjnych z nauczycielem oraz zajęć specjalistycznych z logopedą lub psychologiem);
- praca w małych grupach bądź zespołach;
- praca z całą grupą;
- udział w konkursach, uroczystościach przedszkolnych, akcjach charytatywnych i ekologicznych; (np. Sprzątanie Świata, Święto Niepodległości, Dzień Przedszkolaka, Jasełka, Mikołajki, Góra Grosza, Święto Pluszowego Misia, Bal karnawałowy, Dzień Kobiet, Powitanie Wiosny, Święto Ziemi, Tradycje Świąt Wielkanocnych, Dzień Matki, Święto Rodziny, itp.)
- spacer, wycieczki np. gospodarstwo agroturystyczne, obserwacje przyrodnicze;
- zajęcia grupowe ze specjalistami, obserwacje i diagnozy (logopeda, psycholog wg potrzeb).

3. WARUNKI BAZOWE NIEZBĘDNE DO REALIZACJI PROGRAMU

- sale dydaktyczne dla każdej grupy,
- program wychowawczy dla każdej nauczycielki,
- pomoce dydaktyczne do zajęć,
- wyposażone kąski zabaw i sale do zajęć,
- tablice korkowe w każdej grupie,
- karty pracy dla dzieci,
- przedszkolny plac zabaw,
- sala gimnastyczna
- pokój zajęć psychologiczno-logopedycznych.

4. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

- Poznanie środowiska rodzinnego wychowanków.
- Współdziałanie obu środowisk w celu ujednolicenia działań wychowawczych.
- Prowadzenie pedagogizacji rodziców wg potrzeb.
- Organizowanie spotkań z udziałem psychologa i pedagoga z PP-P wg potrzeb.
- Stwarzanie pozytywnej atmosfery we wzajemnych kontaktach.
- Inspirowanie rodziców do działań na rzecz grupy, przedszkola i ochrony środowiska.
- Przekazywanie rzetelnych informacji na temat dziecka, jego postępów i przyczyn trudności w zdobywaniu umiejętności i wiedzy.
- Przedstawianie pozytywnych zachowań i osiągnięć dziecka, a dopiero w drugiej kolejności uwag negatywnych.
- Inicjowanie pomocy rodziców w ulepszaniu warunków pracy placówki.
- Uświadamianie rodziców na temat „Jaki wpływ na rozwój i zachowanie dziecka mają gry komputerowe?”
- Uświadamianie rodziców w zakresie współczesnych zagrożeń używkami.

DZIECIĘCY KODEKS ZACHOWAŃ

Chcemy:

- Pomagać sobie nawzajem;
- Być uprzejmi;
- Bawić się zgodnie;
- Szanować własność innych;
- Słuchać poleceń dorosłych;
- Dbać o książki i zabawki;
- Dbać o czystość i porządek;
- Szanować pracę innych;
- Okazywać, co myślimy i czujemy.

Nie możemy:

- Bić, popychać i wyrządzać krzywdy;
- Przezywać i wyśmiewać innych;
- Przeszkadzać innym w zabawie i pracy;
- Niszczyć pracy innych;
- Krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć;
- Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu;
- Oddalać się od grupy podczas wyjść w teren.

PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA.

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:

1. Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
2. Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje.
3. Podmiotowego traktowania, ochrony przed wszelkimi formami przemocy.
4. Poszanowania godności i akceptacji takim, jakie jest;
5. Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje.
6. Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym.
7. Pomocy psychologicznej – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb.
8. Aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi, możliwości negocjowania swojego stanowiska na równych prawach z innymi;
9. Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia.
10. Zgłaszania nauczycielowi swoich potrzeb.

Obowiązki dziecka w przedszkolu

1. Postępować zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi, używać form grzecznościowych wobec osób dorosłych i kolegów.
2. Dbać o bezpieczeństwo i zdrowie własne i swoich kolegów.
3. Starać się utrzymywać porządek wokół siebie.
4. Dbać i szanować zabawki oraz inne przedmioty przedszkola i szkoły.
5. Zgodnie współdziałać z innymi dziećmi w zabawie.

6. Szanować i wzrastać w poczuciu odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze i wszystko co jest z tym związane,
7. Akceptować i aktywnie pomagać osobom niepełnosprawnym i być wrażliwym na krzywdę innych
8. Przestrzegać zasad współżycia społecznego, a szczególnie okazywać szacunek dorosłym i kolegom, szanować wolność i godność osobistą drugiego człowieka.

NAUCZYCIELU:

- Oceniaj zachowanie, nie dziecko.
- Wykaż, w czym dziecko mogłoby Ci pomóc.
- Wyraź ostry sprzeciw (nie atakując charakteru).
- Wyraź swoje uczucia i oczekiwania oraz zrozumienie dla dziecka.
- Pokaż dziecku, jak może naprawić zło.
- Zaproponuj wybór.
- Przejmij inicjatywę.
- Daj dziecku odczuć konsekwencje złego zachowania.

FORMY NAGRADZANIA I WYRÓŻNIANIA:

- Nagradzanie uznaniem, pochwałą;
- Obdarzanie dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększanie zakresu jego samodzielności;
- Przywilej wykonywania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej realizowanych np. poprzez formę dyżurów;
- Atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie wg pomysłu dzieci;
- Drobne nagrody rzeczowe (naklejki), elementy uznania;
- Pochwała przed rodzicem.

DEZAPROBATA DLA ZACHOWAŃ NIEPOŻĄDANYCH:

- Tłumaczenie, wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe;
- Wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka;
- Ukazywanie następstw zachowań, tłumaczenie ich dziecku, w celu skłonienia go do autorefleksji;
- Chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy, w celu przemyślenia swojego zachowania;
- Przekazanie informacji rodzicom o niepożądanym zachowaniu dziecka.

ZAKŁADANE EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH.

Dziecko jest:

- ciekawe świata;
- zmotywowane do nauki i wysiłku intelektualnego;
- zainteresowane przekazywanymi wiadomościami;
- chętne do współdziałania w grupie;
- akceptowane przez innych;
- tolerancyjne, otwarte,
- samodzielne i wytrwałe;

- odporne na stres.

Dziecko zna:

- swoje prawa i obowiązki;
- zasady kulturalnego zachowania i tolerancji;
- zasady bezpiecznego zachowania;
- zasady higieny osobistej, dbałości o zdrowie;
- podstawowe zasady ekologii;
- zasady zdrowego wypoczynku;
- zasady gier i zabaw;
- konsekwencje swojego zachowania;
- charakterystykę regionów Polski;
- symbole narodowe.

Dziecko potrafi:

- zachowywać się kulturalnie;
- logicznie myśleć;
- uważnie słuchać;
- wypowiadać swoje zdanie;
- wytrwale dążyć do celu;
- występować publicznie;
- przyswajać nowe pojęcia i wiadomości;
- korzystać z posiadanych informacji;
- koncentrować się na pracy;
- twórczo współdziałać w grupie;
- cieszyć się ze swoich osiągnięć;
- dzielić się swoimi radościami;
- wyrażać swoje uczucia;
- okazywać szacunek dorosłym;
- szukać pomocy i radzić sobie z trudnościami.

Dziecko rozumie:

- potrzebę rozwijania ciekawości świata, nauki;
- prawa i obowiązki dziecka, wykazuje się obowiązkowością;
- zasady i normy obowiązujące w grupie;
- potrzebę dbałości o zdrowie i sprawność fizyczną;
- zasady zdrowego stylu życia i higieny osobistej;
- potrzebę szanowania przyrody i środowiska;
- zasady rozwiązywania problemowych sytuacji.

EWALUACJA

1. W całej społeczności przedszkolnej ewaluacji programu wychowawczego dokonuje się co dwa lata, zaś w każdej grupie ewaluację przeprowadza się co roku.

2. W ewaluacji uwzględnia się opinię wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników przedszkola, przedstawicieli Organu Prowadzącego, a także sugestie nadzoru pedagogicznego.
3. Sposoby ewaluacji:
 - analiza dokumentów,
 - program wychowawczy,
 - protokoły Rady Pedagogicznej,
 - plany miesięczne poszczególnych grup,
 - arkusze obserwacji i diagnozy,
 - dzienniki.

Program wychowawczy naszego przedszkola ma za zadanie określać, jakimi wartościami kierujemy się w stosunku do naszego wychowanka i jego rodziców, jakie normy postępowania, zachowania są pożądane, aby umiało funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi normami społecznymi.

W celu osiągnięcia zamierzeń staramy się zapewnić warunki do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka, oczekując wsparcia naszych dążeń przez rodziców dzieci. Osiągamy zadowalające efekty, jeżeli spotykamy się z aprobatą naszych rodziców.